

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Економічний факультет

Кафедра фінансів і кредиту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан економічного факультету

/Роман ГРЕШКО/

«27» серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«ПОДАТКОВА СИСТЕМА»

обов'язкова

Освітньо-професійна
програма:

Фінанси, банківська справа та страхування

Спеціальність:

072 Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок

Галузь знань:

07 «Управління та адміністрування»

Рівень вищої освіти:

перший (бакалаврський)

Факультет:

економічний

Мова навчання:

українська

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Податкова система» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» галузі знань 07 «Управління та адміністрування», затвердженої рішенням Вченої ради Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича від 03.04.2023 року, протокол № 3, та введеної в дію наказом ректора № 118 від 03.04.2023 р.

Розробник: Бак Наталія Андріївна, доцент кафедри фінансів і кредиту, кандидат економічних наук, доцент

Викладачі: Бак Наталія Андріївна, доцент кафедри фінансів і кредиту, кандидат економічних наук, доцент

Абрамова Алла Сергіївна, доцент кафедри фінансів і кредиту, кандидат економічних наук, доцент

Погоджено з гарантом ОП Наталія БАК

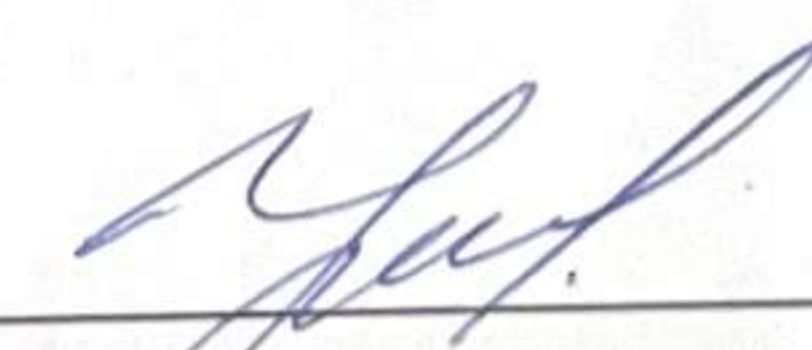
Затверджено на засіданні кафедри фінансів і кредиту

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Завідувач кафедри Петро НІКІФОРОВ

Схвалено методичною радою економічного факультету

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Голова методичної ради Ірина НИКИФОРАК

Мета навчальної дисципліни – сформувати фундаментальні знання та вміння з теорії й практики функціонування податкової системи держави та окремих її компонент, механізму розробки й реалізації податкової політики, а також порядку нарахування та сплати податкових платежів до державної скарбниці України.

Пререквізити. Навчальні дисципліни, обов'язкові для вивчення здобувачем вищої освіти до початку роботи над курсом «Податкова система», - це «Вступ у спеціальність», «Економічна теорія», «Макроекономіка», «Фінанси», «Фінанси підприємств». Вивчення дисципліни «Податкова система» - це основа для засвоєння інших обов'язкових дисциплін, зокрема «Бюджетна система», «Адміністрування податків», «Фінансовий аналіз», «Фінансування малого бізнесу та стартапів», «Інформаційні системи і технології у фінансах», а також для виконання курсової роботи.

Результати навчання. Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» (освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування») вивчення дисципліни «Податкова система» сприяє формуванню наступних компетентностей і програмних результатів навчання:

- інтегральна компетентність:

здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності в галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, або в процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

- загальні та фахові компетентності:

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК03. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових і національних фінансових систем та їх структури.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

СК12. Здатність до формування та вдосконалення сприятливого середовища для функціонування та розвитку суб'єктів малого підприємництва.

- програмні результати навчання:

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

- ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.
- ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).
- ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність і правильно інтерпретувати отриману інформацію.
- ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.
- ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.
- ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань і змістовно інтерпретувати отримані результати.
- ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.
- ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.
- ПР22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ПР23. Визначати досягнення та ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань.
- ПР24. Формувати та вдосконалювати механізм фінансового забезпечення для функціонування та розвитку суб'єктів малого підприємництва.

Опис навчальної дисципліни Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
денна	III	V	5	150	30	45	-	-	75	-	екзамен
заочна	III	V	5	150	6	8	-	-	136	-	екзамен

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	усього	у тому числі						усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.		
Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти податкової системи України. Непрямі податки														
Тема 1. Економічна суть і види податків	11	2	4	-	-	5	11	1	-	-	-	-	-	10
Тема 2. Податкова система та податкова політика держави	11	2	4	-	-	5	11	1	-	-	-	-	-	10

Тема 3. Державна податкова служба як суб'єкт податкової політики держави	13	2	2	-	-	9	13	-	1	-	-	12
Тема 4. Податок на додану вартість	15	4	4	-	-	7	15	1	1	-	-	13
Тема 5. Акцизний податок	13	2	2	-	-	9	13	1	1	-	-	11
Тема 6. Митні платежі як складова податкової системи України	13	2	4	-	-	7	13	-	1	-	-	12
Разом за змістовим модулем 1	76	14	20	-	-	42	76	4	4	-	-	68
Змістовий модуль 2. Прибуткове оподаткування юридичних і фізичних осіб та інші складові податкової системи України												
Тема 7. Податок на прибуток підприємств	14	2	4	-	-	8	14	-	1	-	-	13
Тема 8. Оподаткування доходів фізичних осіб	15	4	6	-	-	5	15	1	1	-	-	13
Тема 9. Оподаткування доходів суб'єктів малого бізнесу	15	2	4	-	-	9	15	-	1	-	-	14
Тема 10. Рентні платежі та екологічне оподаткування	15	4	6	-	-	5	15	-	1	-	-	14
Тема 11. Місцеві податки та збори	15	4	5	-	-	6	15	1	-	-	-	14
Разом за змістовим модулем 2	74	16	25	-	-	33	74	2	4	-	-	68
Усього годин	150	30	45	-	-	75	150	6	8	-	-	136

Тематика лекційних занять з переліком питань

№	Назва теми з основними питаннями
1	Тема 1. Економічна суть і види податків 1. Економічна суть і об'єктивна необхідність податків 2. Види податкових платежів 3. Функції податків 4. Елементи оподаткування, їх характеристика 5. Класифікація податків
2	Тема 2. Податкова система та податкова політика держави 1. Податкова система як складова фінансової системи держави, принципи її побудови. 2. Характеристика складу та структури податкової системи України. 3. Податкова політика держави: суть, критерії та принципи ведення 4. Податкова політика уряду на сучасному етапі розвитку Української держави
3	Тема 3. Державна податкова служба як суб'єкт податкової політики держави 1. Суб'єкти податкової політики держави, їхні організаційна побудова, завдання та функції 2. Зміст і напрямки адміністрування податків і зборів 3. Характеристика способів здійснення податкового контролю

	4. Платник податків як суб'єкт податкових взаємовідносин, його права, обов'язки та відповідальність
4	Тема 4. Податок на додану вартість 1. Економічна суть і призначення податку на додану вартість 2. Платники ПДВ та їх реєстрація 3. Об'єкт ПДВ і особливий порядок оподаткування окремих операцій ПДВ
5	Тема 4. Податок на додану вартість 4. База оподаткування ПДВ 5. Порядок нарахування та сплати ПДВ 6. Порядок електронного адміністрування ПДВ 7. Механізм бюджетного адміністрування ПДВ
6	Тема 5. Акцизний податок 1. Економічний зміст акцизного податку та необхідність його запровадження 2. Характеристика базових елементів акцизного податку 3. Механізм нарахування та сплати акцизного податку 4. Особливості механізму специфічного акцизного оподаткування операцій з окремими групами підакцизних товарів
7	Тема 6. Митні платежі як складова податкової системи України 1. Види й умови застосування митних платежів 2. Економічний зміст, види мита та його базові елементи 3. Порядок розрахунку суми мита та його сплати до державного бюджету України 4. Особливості акцизного оподаткування товарів, що перетинають митний кордон України
8	Тема 7. Податок на прибуток підприємств Суб'єкти й об'єкт податку на прибуток підприємств 2.4.2. Амортизаційні відрахування як складова витрат платника податку на прибуток 2.4.3. Податкові різниці як складова об'єкта податку на прибуток 2.4.2. Порядок нарахування, сплати і подання звітності про податок на прибуток
9	Тема 8. Оподаткування доходів фізичних осіб 1. Еволюційно-правові засади оподаткування доходів населення в Україні 2. Суб'єкти та об'єкт податку на доходи фізичних осіб 3. Розміри й умови отримання фізичними особами податкової соціальної пільги
10	Тема 8. Податок на доходи фізичних осіб 4. Механізм застосування податкової знижки при оподаткуванні доходів громадян 5. Порядок нарахування та сплати ПДФО 6. Особливості оподаткування окремих видів доходів громадян 7. Порядок застосування військового збору
11	Тема 9. Оподаткування доходів суб'єктів малого бізнесу 1. Загальна система оподаткування доходів суб'єктів малого бізнесу 2. Умови та порядок застосування єдиного податку платниками першої - третьої груп 3. Особливості застосування єдиного податку платниками четвертої групи
12	Тема 10. Рентні платежі та екологічне оподаткування 1. Види рентних платежів і принципи їх застосування в Україні 2. Порядок рентного оподаткування використання надр 3. Порядок застосування рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України
13	Тема 10. Рентні платежі та екологічне оподаткування 4. Механізм нарахування та сплати рентної плати за спеціальне використання води 5. Види спеціального використання лісових ресурсів, порядок його оподаткування 6. Характеристика рентної плати за транспортування вуглеводнів і аміаку територією України 7. Механізм нарахування та сплати екологічного податку
14	Тема 12. Місцеві податки та збори

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зміст місцевих податків і зборів, їх соціально-економічне призначення та механізм запровадження 2. Характеристика податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки 3. Особливості механізму використання плати за землю
15	<p>Тема 12. Місцеві податки та збори</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Порядок застосування транспортного податку 5. Механізм застосування збору за місця для паркування транспортних засобів 6. Особливості порядку застосування туристичного збору

Тематика практичних занять з переліком питань

№	Назва теми (питання / завдання)
1	<p>Тема 1. Економічна суть і види податків</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Податок як фінансовий інструмент держави. 2. Генеза податків і форм оподаткування. 3. Функції податку та механізм їх реалізації. 4. Дискусійні питання функцій податків.
2	<p>Тема 1. Економічна суть і види податків</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Елементи податку, їх визначення. Методи побудови податкових ставок. 6. Ознаки класифікації податків, види податків. 7. Прямі податки: суть, види, переваги, недоліки, проблеми справляння. 8. Непрямі податки: суть, види, місце в податковій системі держави.
3	<p>Тема 2. Податкова система та податкова політика держави</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суть податкової системи та фактори, які визначають її склад і структуру. 2. Визначальна база, правова основа та вихідні принципи розбудови податкової системи держави. 3. Зміст податкової політики, її основні напрямки та місце у державній фінансовій політиці. 4. Критерії оцінки ефективності податкової політики.
4	<p>Тема 2. Податкова система та податкова політика держави</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Еволюція податкової системи України. 6. Склад і структура податкової системи України на сучасному етапі соціально-економічного розвитку держави. 7. Дієвість принципів побудови податкової системи України. 8. Пріоритети податкової політики українського уряду. Актуальність реформування податкової системи України
5	<p>Тема 3. Державна податкова служба як суб'єкт податкової політики держави</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Функціональне призначення суб'єктів державної податкової політики, їх завдання в Україні. 2. Організаційна побудова, завдання та функції Державної податкової служби України. 3. Права, обов'язки та відповідальність посадових осіб Державної податкової служби України. 4. Поняття адміністрування податків і зборів, характеристика його напрямків. 5. Облік платників податків і податкових надходжень як базовий елемент податкового адміністрування. 6. Механізм реалізації контрольної функції державних податкових органів. 7. Державна податкова служба України - суб'єкт міжнародної податкової співпраці. 8. Права та обов'язки платника податків. 9. Суть і види ухилення від сплати податків. 10. Види відповідальності за податкові правопорушення; порядок розрахунку розмірів фінансових санкцій. <p>Розв'язування виробничих ситуацій</p>
6	<p>Тема 4. Податок на додану вартість</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економічний зміст доданої вартості, методи її розрахунку.

	<p>2. Суть податку на додану вартість, його роль у формуванні доходів державного бюджету України.</p> <p>3. Історичні та правові аспекти застосування ПДВ в Україні.</p> <p>4. Характеристика елементів податку на додану вартість.</p> <p>5. Порядок оформлення податкової накладної.</p> <p>6. Механізм нарахування та сплати ПДВ до державного бюджету.</p> <p>Розв'язування виробничих ситуацій</p>
7	<p>Тема 4. Податок на додану вартість</p> <p>7. Порядок складання та подання звітності по ПДВ.</p> <p>Розв'язування виробничих ситуацій</p>
8	<p>Тема 5. Акцизний податок</p> <p>1. Економічний зміст специфічних акцизів і необхідність їх запровадження.</p> <p>2. Еволюційні та правові засади функціонування акцизного податку в Україні.</p> <p>3. Характеристика елементів акцизного податку.</p> <p>4. Механізм нарахування та сплати акцизного податку в державний бюджет України.</p> <p>5. Особливості механізму специфічного акцизного оподаткування операцій з окремими групами підакцизних товарів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - етиловим спиртом; - алкогольною продукцією; - тютюновими виробами; - паливом. <p>6. Порядок складання та подання звітності по акцизному податку.</p> <p>Розв'язування виробничих ситуацій, кейсів</p>
9	<p>Тема 6. Митні платежі як складова податкової системи України</p> <p>1. Цілі, інструменти та результативність митної політики в Україні.</p> <p>2. Законодавчі аспекти застосування процедур митного оформлення товарів, робіт і послуг в Україні; види митних платежів.</p> <p>3. Економічний зміст, форми та види мита.</p> <p>4. Порядок розрахунку суми мита та його сплати до державного бюджету України.</p> <p>Розв'язування виробничих ситуацій</p>
10	<p>Тема 6. Митні платежі як складова податкової системи України</p> <p>5. Особливості акцизного (універсального та специфічного) оподаткування товарів, що перетинають митний кордон України.</p> <p>6. Порядок застосування юридичними та фізичними особами пільг при здійсненні митних платежів.</p> <p>Розв'язування виробничих ситуацій, кейсів</p>
11	<p>Тема 7. Податок на прибуток підприємств</p> <p>1. Еволюційні та правові засади прибуткового оподаткування підприємств в Україні.</p> <p>2. Суб'єкти податку на прибуток підприємств.</p> <p>3. Порядок розрахунку розміру об'єкта податку на прибуток.</p> <p>4. Амортизаційні відрахування: зміст, методи і порядок розрахунку.</p> <p>5. Зміст і характеристика видів податкових різниць як складової об'єкта податку на прибуток підприємств.</p> <p>6. Пільги по податку на прибуток підприємств.</p> <p>7. Механізм нарахування та сплати податку на прибуток підприємств.</p> <p>Розв'язування виробничих ситуацій</p>
12	<p>Тема 7. Податок на прибуток підприємств</p> <p>8. Особливості оподаткування податком на прибуток операцій особливого виду.</p> <p>9. Порядок складання та подання звітності по податку на прибуток підприємств.</p> <p>Розв'язування виробничих ситуацій, кейсів</p>
13	<p>Тема 8. Оподаткування доходів фізичних осіб</p> <p>1. Фіскальне та соціальне значення оподаткування доходів громадян.</p> <p>2. Історичні та законодавчі аспекти оподаткування доходів фізичних осіб в Україні.</p> <p>3. Об'єкт і суб'єкти податку на доходи фізичних осіб.</p>

	<p>4. Розміри й умови отримання фізичними особами податкової соціальної пільги.</p> <p>5. Порядок розрахунку розміру податку на доходи фізичних осіб.</p> <p>Розв'язування виробничих ситуацій</p>
14	<p>Тема 8. Оподаткування доходів фізичних осіб</p> <p>6. Механізм застосування податкової знижки при оподаткуванні доходів громадян.</p> <p>7. Порядок нарахування та сплати податку на доходи фізичних осіб до державного бюджету України.</p> <p>Розв'язування виробничих ситуацій</p>
15	<p>Тема 8. Оподаткування доходів фізичних осіб</p> <p>8. Особливості оподаткування окремих видів доходів громадян.</p> <p>9. Механізм застосування військового збору.</p> <p>10. Необхідність декларування доходів громадян, порядок його здійснення.</p> <p>Розв'язування виробничих ситуацій</p>
16	<p>Тема 9. Оподаткування доходів суб'єктів малого бізнесу</p> <p>1. Особливості механізму застосування податку на прибуток підприємств і податку на доходи фізичних осіб щодо доходів суб'єктів малого бізнесу.</p> <p>2. Становлення та розвиток підсистеми спрощеного оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого бізнесу в Україні.</p> <p>3. Механізм нарахування та сплати єдиного податку юридичними особами - суб'єктами малого бізнесу.</p> <p>4. Механізм нарахування та сплати єдиного податку фізичними особами - суб'єктами малого бізнесу.</p> <p>Розв'язування виробничих ситуацій, кейсів</p>
17	<p>Тема 9. Оподаткування доходів суб'єктів малого бізнесу</p> <p>5. Особливості застосування єдиного податку платниками четвертої групи.</p> <p>6. Порядок формування та подання звітності платниками єдиного податку.</p> <p>7. Реєстратор розрахункових операцій як інструмент фіскального контролю.</p> <p>8. Порядок застосування суб'єктами малого бізнесу єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (ЄСВ).</p> <p>Розв'язування виробничих ситуацій, кейсів</p>
18	<p>Тема 10. Рентні платежі та екологічне оподаткування</p> <p>1. Економіко-правові засади запровадження плати за спеціальне використання природних ресурсів, принципи її справляння.</p> <p>2. Види рентних платежів і принципи їх застосування в Україні.</p> <p>3. Порядок рентного оподаткування спеціального використання надр.</p> <p>4. Види спеціального використання лісових ресурсів, порядок його оподаткування.</p> <p>Розв'язування виробничих ситуацій</p>
19	<p>Тема 10. Рентні платежі та екологічне оподаткування</p> <p>5. Механізм нарахування та сплати рентної плати за спеціальне використання води.</p> <p>6. Порядок застосування рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України.</p> <p>7. Характеристика рентної плати за транспортування вуглеводнів і аміаку територією України.</p> <p>Розв'язування виробничих ситуацій</p>
20	<p>Тема 10. Рентні платежі та екологічне оподаткування</p> <p>1. Становлення та розвиток екологічного оподаткування в Україні.</p> <p>2. Механізм нарахування та сплати екологічного податку.</p> <p>3. Порядок звітування по екологічному податку.</p> <p>Розв'язування виробничих ситуацій, кейсів</p>
21	<p>Тема 11. Місцеві податки та збори</p> <p>1. Зміст місцевих податків і зборів, їх соціально-економічне призначення.</p> <p>2. Історичні та правові засади функціонування місцевого оподаткування в Україні.</p> <p>3. Характеристика елементів податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.</p>

	Розв'язування виробничих ситуацій, кейсів
22	Тема 11. Місцеві податки та збори 4. Особливості механізму нарахування та сплати земельного податку й орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності. Розв'язування виробничих ситуацій
23	Тема 11. Місцеві податки та збори 5. Порядок застосування транспортного податку. 6. Механізм нарахування та сплати збору за місця для паркування транспортних засобів. 7. Особливості порядку застосування туристичного збору. Розв'язування виробничих ситуацій

Завдання для самостійної роботи студентів

№	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	К-сть год.	
			денна	заочна
1	Економічна суть і види податків	1. Виявити основні етапи становлення та розвитку податків і форм оподаткування. 2. Розглянути дискусійні аспекти функцій податків і обґрунтувати власне їх розуміння. 3. Дослідити методи побудови податкових ставок. 4. Порівняти прямі та непрямі податки за перевагами та недоліками. 5. Оцінити роль непрямих податків у формуванні доходів бюджету.	5	10
2	Податкова система та податкова політика держави	1. Проаналізувати фактори, які впливають на структуру податкової системи. 2. Дослідити еволюцію податкової системи України. 3. Проаналізувати склад і структуру сучасної податкової системи України. 4. Оцінити дієвість принципів побудови податкової системи України. 5. Виявити пріоритети податкової політики уряду та підготувати пропозиції щодо її реформування.	5	10
3	Державна податкова служба як суб'єкт податкової політики держави	1. Проаналізувати завдання суб'єктів податкової політики в Україні. 2. Пояснити порядок ведення обліку платників і надходжень податків. 3. Оцінити механізм реалізації контрольної функції податкових органів. 4. З'ясувати роль ДПС України у міжнародній податковій співпраці.	9	12
4	Податок на додану вартість	1. З'ясувати особливості розрахунку розміру доданої вартості різними методами. 2. Проаналізувати роль ПДВ у формуванні доходів бюджету України. 3. Дослідити історичні аспекти запровадження ПДВ в Україні. 4. Скласти схему взаємозв'язку елементів механізму ПДВ. 5. Оформити зразок податкової накладної. 6. Скласти алгоритм нарахування та сплати ПДВ. 7. Проаналізувати порядок складання та подання звітності з ПДВ.	7	13

5	Акцизний податок	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дослідити історичні та правові аспекти функціонування акцизного податку. 2. Скласти схему взаємозв'язку елементів механізму акцизного податку. 3. Створити схематичний алгоритм нарахування та сплати акцизного податку. 4. Скласти приклад податкової звітності з акцизного податку. 	9	11
6	Митні платежі як складова податкової системи України	<ol style="list-style-type: none"> 1. З'ясувати цілі митної політики української влади та оцінити її результативність. 2. Проаналізувати та порівняти форми й види мита. 3. Скласти схему взаємозв'язку елементів механізму мита. 4. Оцінити особливості акцизного оподаткування товарів при перетині кордону. 5. Визначити порядок надання пільг під час митних платежів. 	7	12
7	Податок на прибуток підприємств	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дослідити історію та правові основи оподаткування прибутку підприємств. 2. Проаналізувати та порівняти методи нарахування амортизаційних відрахувань. 3. Навести приклади впливу податкових різниць на розміри зобов'язань з оподаткування прибутку підприємств. 4. Проаналізувати пільги по податку на прибуток підприємств. 5. Скласти алгоритм нарахування та сплати податку на прибуток підприємств. 6. Виявити особливості оподаткування окремих операцій. 7. Оформити приклад звітності по податку на прибуток підприємств. 	8	13
8	Оподаткування доходів фізичних осіб	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізувати фіскальне та соціальне значення оподаткування доходів громадян. 2. Дослідити історію становлення податку на доходи фізичних осіб. 3. З'ясувати можливості застосування податкової соціальної пільги членами власного домогосподарства. 4. З'ясувати можливості застосування податкової знижки по ПДФО членами родини та друзями. 5. Проаналізувати особливості оподаткування різних видів доходів громадян. 6. Скласти зразок декларації про майновий стан і доходи громадян. 	5	13
9	Оподаткування доходів суб'єктів малого бізнесу	<ol style="list-style-type: none"> 1. Порівняти механізм оподаткування прибутку підприємств і доходів фізичних осіб у малому бізнесі. 2. Дослідити історію становлення спрощеної системи оподаткування. 3. Скласти приклад розрахунку єдиного податку для юридичної особи. 4. Скласти приклад розрахунку єдиного податку для фізичної особи. 	9	14

		<ol style="list-style-type: none"> 5. Виявити особливості оподаткування платників четвертої групи. 6. Скласти приклад звітності по єдиному податку четвертої групи. 7. Проаналізувати роль РРО у фіскальному контролі. 8. Проаналізувати та порівняти порядок нарахування та сплати ЄСВ суб'єктами малого бізнесу, які перебувають на різних системах оподаткування доходів, отриманих від підприємницької діяльності. 		
10	Рентні платежі та екологічне оподаткування	<ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризувати економіко-правові засади рентних платежів. 2. Скласти алгоритми нарахування та сплати всіх видів рентних платежів. 3. Проаналізувати історію становлення екологічного оподаткування. 4. Скласти алгоритм нарахування та сплати екологічного податку. 5. Оформити зразок звіту по екологічному податку. 	5	14
11	Місцеві податки та збори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дослідити історичні аспекти місцевого оподаткування в Україні. 2. Охарактеризувати податкові повноваження органів місцевого самоврядування в Україні. 3. Скласти алгоритми нарахування та сплати всіх місцевих податків і зборів. 	6	14

Індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ)

Самостійна робота здобувачів з дисципліни «Податкова система» включає виконання індивідуального дослідницького завдання. Зміст завдання полягає в необхідності сформулювати пакет податкової звітності суб'єкта господарювання – платника податків (за вибором студента) за даними його податкового та бухгалтерського обліку, а також проаналізувати порядок нарахування та сплати суб'єктом обов'язкових платежів у Державний бюджет України та місцеві бюджети.

За виконане завдання здобувач може отримати п'ять балів. Кількість балів, в яку оцінено виконання дослідницького завдання, може бути зменшена за наступні недоліки: недостатньо повний пакет податкової звітності (менше за п'ять декларацій/розрахунків), поверхневий аналіз порядку нарахування та сплати податків/зборів, недбале оформлення.

Представлення результатів виконання індивідуального завдання – під час практичного заняття.

Дедлайн для виконання ІНДЗ – 6 грудня 2025 року.

Методи навчання

Методи формування професійної компетентності:

- вербальні методи (розповідь, пояснення, лекція, бесіда, консультація);
- наочні методи (презентація, ілюстрація, візуалізація);
- робота з інформаційними ресурсами (навчально-методичною, науковою, законодавчо-нормативною літературою та інтернет-ресурсами);
- комп'ютерні засоби навчання (онлайн ресурси);
- самостійна робота, у тому числі над ІНДЗ;
- дистанційне навчання з використанням Moodle.

Методи формування практичних умінь і навичок:

- наочні методи (розв'язування виробничих ситуацій);
- виконання практичних завдань з переліку завдань для самостійної роботи студентів;
- вербальні методи (дискусія);
- аналіз нормативних документів;

- кейс-метод.

Система контролю та оцінювання

Методи поточного контролю:

- усне опитування, в тому числі експрес-опитування;
- письмове (в тому числі фронтальне) опитування;
- тестування (в тому числі на знання глосарію);
- розрахункові роботи;
- захист результатів виконаних завдань і досліджень.

Форма підсумкового контролю – екзамен.

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

При усних відповідях: повнота розкриття питання (повна, достатньо повна, неповна); логіка викладання матеріалу; використання різноманітних (у тому числі іноземною мовою) джерел інформації; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової та вітчизняної практики.

При виконанні практичних завдань: повнота розкриття питання, аргументованість і логіка викладення матеріалу, використання різноманітних джерел, законодавчих актів, прикладів і фактичного матеріалу тощо; правильність проведення розрахунків відповідно до норм чинного податкового законодавства; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Вищими балами оцінюється самостійний обґрунтований погляд здобувача щодо конкретної практичної ситуації або проблеми.

4-5 балами оцінюється відповідь студента, який у повному обсязі володіє матеріалом з навчальної дисципліни, обізнаний з усіма поняттями та адекватно оперує ними під час відповідей на поставлені запитання, ознайомлений зі спеціальною літературою. Для отримання вищого балу студент повинен продемонструвати творчу самостійність, здатність аналізувати факти, логічно мислити, ставити запитання та шукати на них відповіді. При оцінці враховуються вміння аргументувати власні судження теоретичними та фактичними положеннями, а також повне виконання завдань для самостійної роботи.

3-4 балами оцінюється відповідь студента за умови достатньо повного володіння знаннями з навчальної дисципліни. Відповідь повинна бути правильною, обґрунтованою. Одночасно можливі дві-три несуттєві помилки чи деяка неповнота відповіді, кострубатість і скутість у висловленій думці. Завдання для самостійної роботи студент виконав не повною мірою.

3-2 балами оцінюються знання, які продемонстровані в неповному обсязі. Завдання для самостійної роботи студент виконав частково.

0-1 балом оцінюють відповідь, коли теоретичні й фактичні знання студент відтворює репродуктивно, без глибокого осмислення, аналізу чи порівняння. Завдання для самостійної роботи студент не виконав.

Дедлайни: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (мінус 1 бал за кожен день порушення дедлайну).

Максимальна кількість балів складає: за перший модуль – 30 балів, за другий модуль – 25 балів, за виконання ІНДЗ – 5 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)											Кількість балів (екзамен)	Сумарна кількість балів	
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					ІНДЗ			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		T11		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	40	100

T1, T2 ... T11 – теми змістових модулів.

Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів здобувач набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (екзамену).

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	оцінка (бали)	пояснення за розширеною шкалою
відмінно	A (90 – 100)	відмінно
добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
незадовільно	FX (35-49)	незадовільно (з можливістю повторного складання)
	F (1-34)	незадовільно (з обов'язковим самостійним опрацюванням освітнього компоненту до перескладання)

З дисципліни «Податкова система» проводиться семестровий екзамен в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни, і в терміни, передбачені графіком освітнього процесу.

Екзаменаційний білет містить чотири завдання: теоретичне питання з дисципліни (10 балів), чотири тестові завдання (по 2 бали, сумарно 8 балів), глосарій (визначення чотирьох термінів – по 2 бали, сумарно 8 балів) і виробничу ситуацію (14 балів).

10 балів ставиться за повне розкриття теоретичного питання. У випадку неповної відповіді зберігається відсоткове відношення розкриття відповіді та бального оцінювання.

14 балів здобувач отримує за повне та правильне (відповідно до чинного законодавства; без розрахункових помилок) розв'язання виробничої ситуації.

Після підготовки конспекту відповіді та розв'язання виробничої ситуації здобувач усно відповідає викладачу. Після відповіді здобувачу можуть бути поставлені додаткові питання.

В процесі відповіді здобувачу можуть бути поставлені додаткові питання.

Також екзамен може бути проведений у письмовій формі.

У випадку отримання менше 50 балів за результатами загального підсумкового контролю, здобувач обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академічної заборгованості.

Оцінка передбачає такі знання та вміння:

Оцінка	Знання	Вміння
Здобувач:		
5 (відмінно) A (90 – 100)	<ul style="list-style-type: none"> – має всебічні та глибокі знання навчального матеріалу за програмою дисципліни; – засвоїв знання щодо теоретичних засад функціонування податкової системи; – глибоко розуміє основну літературу та сучасні публікації з проблематики реалізації податкової політики 	<ul style="list-style-type: none"> – вміє вільно виконувати практичні завдання, передбачені програмою; – вміє використовувати додаткову літературу, грамотно викладати програмний матеріал; – дає вичерпні, повні, грамотні відповіді на програмні запитання; – демонструє навички творчого мислення
4 (добре) B (80-89)	<ul style="list-style-type: none"> – показав повні знання навчального матеріалу за програмою курсу, здатний до їхнього поповнення та оновлення в процесі подальшого навчання і практичної діяльності; – опрацював основну літературу, ознайомився з додатковою 	<ul style="list-style-type: none"> – успішно виконав передбачені програмою практичні завдання без суттєвих зауважень; – вміє використовувати на практиці програмні настанови, розв'язувати

	літературою, рекомендовану програмою	тестові завдання
4 (добре) C (70-79)	<ul style="list-style-type: none"> – показав достатні знання навчального матеріалу за програмою курсу, має здатність до їхнього поглиблення в процесі подальшого навчання та практичної діяльності; – опрацював основну літературу, рекомендовану програмою 	<ul style="list-style-type: none"> – вдало виконав передбачені програмою завдання без критичних зауважень; – здатний використовувати на практиці програмні настанови, розв'язувати тестові завдання
3 (задовільно) D (60-69)	<ul style="list-style-type: none"> – має достатні знання тільки основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання й наступної роботи за спеціальністю; – ознайомився з основною літературою, яка рекомендована програмою. 	<ul style="list-style-type: none"> – виконав практичні завдання в межах програмних вимог; – допускає неточності при розв'язанні тестів, виконанні практичних завдань; – не повною мірою здатний пов'язати теоретичний матеріал з практичними завданнями
3 (задовільно) E (50-59)	<ul style="list-style-type: none"> – має знання тільки основного програмного матеріалу в обсязі, який дозволяє подальше навчання; – ознайомився з основною літературою, яка рекомендована програмою. 	<ul style="list-style-type: none"> – виконав практичні завдання в межах програмних вимог; – допускає упущення, неточності та помилки при розв'язанні тестів, виконанні практичних завдань; – не може пов'язати теоретичний матеріал з практичними завданнями
2 (незадовільно) з можливістю перескладання FX (35-49)	<ul style="list-style-type: none"> – не володіє системою знань навчального матеріалу дисципліни; – допускає грубі помилки у відповідях; – має недостатній рівень знань для самостійного оволодіння програмним матеріалом без додаткової підготовки 	<ul style="list-style-type: none"> – допускає принципові помилки під час вирішення передбачених програмою практичних завдань; – показує невміння орієнтуватися в основній літературі і законодавчо-нормативних документах.
2 (незадовільно) з обов'язковим самостійним опрацюванням освітнього компоненту до перескладання F (1-34)	<ul style="list-style-type: none"> – не володіє системою знань навчального матеріалу дисципліни; – допускає неприпустимі помилки у відповідях; – має рівень знань, який не дозволяє самостійно оволодіти програмним матеріалом і вимагає додаткового прослуховування навчальної дисципліни 	<ul style="list-style-type: none"> – не вміє вирішувати передбачені програмою практичні завдання; – не вміє орієнтуватися в основній літературі і законодавчо-нормативних документах.

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю

1. Податок як фінансовий інструмент держави.
2. Генеза податків і форм оподаткування.
3. Функції податку та механізм їх реалізації.
4. Дискусійні питання функцій податків.
5. Елементи податку, їх визначення. Методи побудови податкових ставок.
6. Ознаки класифікації податків, види податків.
7. Прямі податки: суть, види, переваги, недоліки, проблеми справляння.

8. Непрямі податки: суть, види, місце в податковій системі держави.
9. Суть податкової системи та фактори, які визначають її склад і структуру.
10. Визначальна база, правова основа та вихідні принципи розбудови податкової системи держави.
11. Зміст податкової політики, її основні напрямки та місце у державній фінансовій політиці.
12. Критерії оцінки ефективності податкової політики.
13. Еволюція податкової системи України.
14. Склад і структура податкової системи України на сучасному етапі соціально-економічного розвитку держави.
15. Дієвість принципів побудови податкової системи України.
16. Пріоритети податкової політики українського уряду. Актуальність реформування податкової системи України
17. Функціональне призначення суб'єктів державної податкової політики, їх завдання в Україні.
18. Організаційна побудова, завдання та функції Державної податкової служби України.
19. Права, обов'язки та відповідальність посадових осіб Державної податкової служби України.
20. Поняття адміністрування податків і зборів, характеристика його напрямків.
21. Облік платників податків і податкових надходжень як базовий елемент податкового адміністрування.
22. Механізм реалізації контрольної функції державних податкових органів.
23. Державна податкова служба України - суб'єкт міжнародної податкової співпраці.
24. Права та обов'язки платника податків.
25. Суть і види ухилення від сплати податків.
26. Види відповідальності за податкові правопорушення; порядок розрахунку розмірів фінансових санкцій.
27. Економічний зміст доданої вартості, методи її розрахунку.
28. Суть податку на додану вартість, його роль у формуванні доходів державного бюджету України.
29. Історичні та правові аспекти застосування ПДВ в Україні.
30. Характеристика елементів податку на додану вартість.
31. Порядок оформлення податкової накладної.
32. Механізм нарахування та сплати ПДВ до державного бюджету.
33. Порядок складання та подання звітності по ПДВ.
34. Економічний зміст специфічних акцизів і необхідність їх запровадження.
35. Еволюційні та правові засади функціонування акцизного податку в Україні.
36. Характеристика елементів акцизного податку.
37. Механізм нарахування та сплати акцизного податку в державний бюджет України.
38. Особливості механізму специфічного акцизного оподаткування операцій з окремими групами підакцизних товарів (етиловим спиртом; алкогольною продукцією; тютюновими виробами; пальним).
39. Порядок складання та подання звітності по акцизному податку.
40. Цілі, інструменти та результативність митної політики в Україні.
41. Законодавчі аспекти застосування процедур митного оформлення товарів, робіт і послуг в Україні; види митних платежів.
42. Економічний зміст, форми та види мита.
43. Порядок розрахунку суми мита та його сплати до державного бюджету України.
44. Особливості акцизного (універсального та специфічного) оподаткування товарів, що перетинають митний кордон України.
45. Порядок застосування юридичними та фізичними особами пільг при здійсненні митних платежів.
46. Еволюційні та правові засади прибуткового оподаткування підприємств в Україні.
47. Суб'єкти податку на прибуток підприємств.
48. Порядок розрахунку розміру об'єкта податку на прибуток.

49. Амортизаційні відрахування: зміст, методи і порядок розрахунку.
50. Зміст і характеристика видів податкових різниць як складової об'єкта податку на прибуток підприємств.
51. Пільги по податку на прибуток підприємств.
52. Механізм нарахування та сплати податку на прибуток підприємств.
53. Особливості оподаткування податком на прибуток операцій особливого виду.
54. Порядок складання та подання звітності по податку на прибуток підприємств.
55. Фіскальне та соціальне значення оподаткування доходів громадян.
56. Історичні та законодавчі аспекти оподаткування доходів фізичних осіб в Україні.
57. Об'єкт і суб'єкти податку на доходи фізичних осіб.
58. Розміри й умови отримання фізичними особами податкової соціальної пільги.
59. Порядок розрахунку розміру податку на доходи фізичних осіб.
60. Механізм застосування податкової знижки при оподаткуванні доходів громадян.
61. Порядок нарахування та сплати податку на доходи фізичних осіб до державного бюджету України.
62. Особливості оподаткування окремих видів доходів громадян.
63. Механізм застосування військового збору.
64. Необхідність декларування доходів громадян, порядок його здійснення.
65. Особливості механізму застосування податку на прибуток підприємств і податку на доходи фізичних осіб щодо доходів суб'єктів малого бізнесу.
66. Становлення та розвиток підсистеми спрощеного оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого бізнесу в Україні.
67. Механізм нарахування та сплати єдиного податку юридичними особами - суб'єктами малого бізнесу.
68. Механізм нарахування та сплати єдиного податку фізичними особами - суб'єктами малого бізнесу.
69. Особливості застосування єдиного податку платниками четвертої групи.
70. Порядок формування та подання звітності платниками єдиного податку.
71. Реєстратор розрахункових операцій як інструмент фіскального контролю.
72. Порядок застосування суб'єктами малого бізнесу єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (ЄСВ).
73. Економіко-правові засади запровадження плати за спеціальне використання природних ресурсів, принципи її справляння.
74. Види рентних платежів і принципи їх застосування в Україні.
75. Порядок рентного оподаткування спеціального використання надр.
76. Види спеціального використання лісових ресурсів, порядок його оподаткування.
77. Механізм нарахування та сплати рентної плати за спеціальне використання води.
78. Порядок застосування рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України.
79. Характеристика рентної плати за транспортування вуглеводнів і аміаку територією України.
80. Становлення та розвиток екологічного оподаткування в Україні.
81. Механізм нарахування та сплати екологічного податку.
82. Порядок звітування по екологічному податку.
83. Зміст місцевих податків і зборів, їх соціально-економічне призначення.
84. Історичні та правові засади функціонування місцевого оподаткування в Україні.
85. Характеристика елементів податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.
86. Особливості механізму нарахування та сплати земельного податку й орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності.
87. Порядок застосування транспортного податку.
88. Механізм нарахування та сплати збору за місця для паркування транспортних засобів.
89. Особливості порядку застосування туристичного збору.

Зарахування результатів неформальної освіти

У ЗВО діє Порядок визнання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (<https://www.chnu.edu.ua/media/4g5fzssb/poriadok-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf>).

Згідно з ним здобувачам можуть бути зараховані результати неформальної освіти з проблем, які відповідають тематиці дисципліни «Податкова система».

Рекомендована література

- основна:

1. Бак Н. Оподаткування малого бізнесу. *Організація власного бізнесу* : навч. посіб. / за ред. к.е.н., доц. Є.В. Ткача. Чернівці : Чернівецьк. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. С. 234-244.
2. Бак Н.А. Податкова система : методичні рекомендації. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 100 с.
3. Бак Н.А. Податкова система України : навч. посібник. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2017. 142 с.
4. Бак Н.А. Податкова система : навч. посібник (тести). Чернівці : Чернівецьк. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 172 с.
5. Бак Н.А. Податкова система. *Фінанси, банківська справа та страхування. Грошовий обіг і публічні фінанси*: підручник для бакалаврів / за ред. проф. П.О. Нікіфорова, доц. Н.А. Бак. Чернівці, 2019. С. 240-296.
6. Варналій З.С., Романюк М.В. Податкова система : підручник. Київ : Знання України, 2019. 567 с.
7. Конституція України : Статті 85, 95, 96, 97, 98, 116, 119 : Закон України від 28.06.96 р. № 254к/96-ВР. URL: <http://www.zakon4.rada.gov.ua>.
8. Митний кодекс України : Закон України від 13.03.12 р. № 4495-VI. URL: <http://www.zakon3.rada.gov.ua>
9. Податкова система : навч.- метод. посібник для самост. вивч. дисц. / кер. авт. кол. В.К. Хлівний. К.: КНЕУ, 2014. 372 с.
10. Податкова система : навч. посіб. / Андрущенко В.Л. та ін. Ірпінь : Університет ДФС України, 2020. 492 с.
11. Податковий кодекс України : Закон України 2 груд. 2010 року № 2755-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
12. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 8 лип. 2010 р. № 2464-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17#Text>
13. Соколовська А.М. Основи теорії податків : навч. посібник. К.: Кондор, 2010. 326 с.
14. Томнюк Т.Л. Податкова система: навч. посіб. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2022. 324 с.

- додаткова (допоміжна):

1. Андрущенко В.Л., Тучак Т.В. Морально-етичні імперативи податків та оподаткування (західна традиція) : монографія. Київ : Алерта, 2013. 384 с.
2. Андрущенко В.Л., Тучак Т.В. Податкова держава : монографія. Київ : Алерта, 2016. 304 с.
3. Волохова І.С., Луніна І.О., Хомутенко А.В. Трансформаційні процеси у податковій системі України : монографія / за ред. д-ра екон. наук І.С. Волохової. Одеса : Атлант, 2018. 383 с.
4. Діалектика реформування акцизного оподаткування тютюнових виробів в Україні: євроінтеграційний аспект / за заг. ред.. В.І. Коротуна. Київ : Алерта, 2018. 102 с.
5. Митний кодекс України : практичні аспекти : навч.-метод. посіб. / Василенко О.Л. та ін.; редкол.: А.Д. Войцешук, І.О. Іващук, А.І. Крисоватий та ін. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 516 с.
6. Податкова гармонізація в Україні в умовах реалізації Угоди про асоціацію між Україною і ЄС / за ред.. А.М. Соколовської; ДННУ "Акад. фін. управління". Київ, 2017. 448 с.

7. Податкова система : навч. посібник / Волохова І. С. та ін.; за заг. ред. І.С. Волохової, О.Ю. Дубовик. Харків : Видавництво «Діса плюс», 2019. 402 с.
8. Податкова система : навч. посібник / Іванов Ю.Б. та ін. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 408 с.
9. Податкова система України: тренінг-курс : навч. посібник / Тимченко О.М. та ін.; за заг. ред. О.М. Тимченко; передм. Т.І.Єфименко. Київ : ДННУ “Акад. фін. управління”, 2012. 656 с. (Серія “Бюджетна і податкова системи: методологія, організація, навчання”).
10. Синчак В.П. Еволюція наукової думки в оподаткуванні та її реалізація в податкових системах : монографія. Київ; Хмельницький : ХУУП, 2006. 294 с.
11. Соколовська А.М. Податкова система держави: теорія та практика становлення. Київ : Знання-Прес, 2004. 454 с.
12. Фрадинський О.А. Основи оподаткування : навч. посібник. Львів : “Новий Світ - 2000”, 2010. 344 с.

Посилання на інформаційні ресурси

1. Аналітика : Міжнародний центр перспективних досліджень: *веб-сайт*. URL: <http://icps.com.ua/>
2. Дані та аналітика : Міністерство фінансів України : *веб-сайт*. URL: <https://mof.gov.ua/uk>
3. Законодавство України : Верховна рада України : *веб-сайт*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
4. Звітність : Державна казначейська служба України : *веб-сайт*. URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua>
5. Електронні форми документів : Державна податкова служба України : *веб-сайт*. URL: <https://tax.gov.ua/>
6. Книжки про оподаткування: скачайте безкоштовно : Вісник. Офіційно про податки : *веб-сайт*. URL: <http://www.visnuk.com.ua/uk/news/100014807-knigi-pro-opodatkovannya?preview=1571665670>
7. Статистика : Національний банк України : *веб-сайт*. URL: <https://bank.gov.ua/>
8. Статистична інформація : Державна служба статистики України : *веб-сайт*. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики академічної доброчесності студентами при вивченні навчальної дисципліни «Вступ у спеціальність» регламентується такими нормативними документами:

1. Правила академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича <https://www.chnu.edu.ua/media/lnojdab4/pravya-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf>
2. Положення про виявлення та запобігання академічному плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича https://www.chnu.edu.ua/media/f5eleobm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf
3. Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>

Згідно з ними здобувачі повинні самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання. В разі використання чужих ідей, розробок, тверджень, у тому числі засобами штучного інтелекту, обов’язковим є посилання на джерела інформації. Списування під час контрольних заходів має наслідком отримання незадовільної оцінки за відповідний вид роботи.